

روش همسر داری

از نظر اسلام

- حقوق متقابل زن و مرد
- فضیلت کمک به همسر
- مسائل مورد ابتلاء

مؤلف:

محمد صادق قبادی

قبادی، محمد صادق،

روشن همسر داری / مؤلف محمد صادق قبادی۔۔ قم: حضور، ۱۳۸۵۔
۱۰۴ ص.

ISBN - 964 - 8732 - 28 - 0 ۹۰۰۰ ریال

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیها.

کتابنامه ص ۱۰۳ - ۱۰۴: همچنین بصورت زیر نویس

۱. زناشویی (اسلام). ۲. راه و رسم زندگی (اسلام). ۳. زناشویی -

روابط - احادیث. الف. عنوان.

BP۲۵۳/۲/۲۲۱۹ ۲۹۷/۶۴۲

۱۳۸۵

مؤسسه انتشارات حضور

قم / میدان شهدا / اول خجایان حجتیه / شماره ۷۵

تلفن ۷۷۴۳۷۵۶ / دور نویس ۷۷۴۳۲۹۲ / مرکز پخش ۷۷۴۴۶۵۱ (کد ۰۲۵۱)

روشن همسر داری

مؤلف: محمد صادق قبادی

• ناشر: انتشارات حضور

• طبع: رقی / ۱۰۴ صفحه • چاپ اول: ۱۳۸۵

• چاپخانه: پاسدار اسلام • شمارگان: ۵/۰۰۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۶۴-۸۷۳۲-۲۸-۰ ۹۶۴-۸۷۳۲-۲۸-۰ ISBN - 964 - 8732 - 28 - 0

۹۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار ۹

مقدمه: حقوق زن و مرد

حقوق متقابل ۱۰

پاداش کمک به یکدیگر ۱۰

کلام رسول خدا ﷺ وحی است ۱۲

بیشتر از ثواب شب قدر ۱۲

پاداش نشستن در کنار همسر ۱۳

معیار برتری ۱۴

سیره مردان، بزرگوار ۱۴

زن موجب آرامش است ۱۴

نعمت بودن زن و شوهر ۱۵

اطاعت شوهر در غیر معصیت واجب است ۱۶

حقوق زن ۱۶

زن و مرد مکمل یکدیگرند ۱۷

سفارش شدگان ۱۸

فصل اول: فضیلت کمک به همسر

پاداش کمک به همسر ۲۱

فصل دوم: توضیح فرزانهایی از حدیث

- ۲۷ پاداش صابرين
- ۲۷ پاداش صابران در قرآن
- ۲۹ پاداش صبر در روايات
- ۳۲ عوامل كفاره گناهان در قرآن
- ۳۲ بعضی از عوامل بخشش گناهان در قرآن كريم
- ۳۵ عمل هايي كه خشم خدا را خاموش مي كند
- ۳۵ ۱- كمك به خانواده
- ۳۵ ۲- دادن زكات
- ۳۶ ۳- صدقه دادن
- ۳۶ صدقه دفع بلا مي كند
- ۳۷ بزرگترين پاداش
- ۳۸ نعمت خدا بر اينان تمام شده است
- ۳۸ عمل هايي كه موجب خير دنيا و آخرت مي شود

فصل سوم: حقوق زنانشوي

- ۴۷ حقوق زوجين
- ۴۷ وظائف مشترك زن و مرد
- ۴۷ ۱- احترام متقابل
- ۴۸ ۲- مانع از كام گيري يكدیگر نشوند
- ۴۸ ۳- آراستگي متقابل
- ۴۹ زني كه مي خواست طلاق بگيرد
- ۵۱ ۴- پرهيز از اذيت يكدیگر
- ۵۲ ۵- محبت متقابل
- ۵۲ ۶- عيب پوشي متقابل
- ۵۳ ۷- گذشت متقابل

۵۳	۸- تحمل و مدارای یکدیگر
۵۴	۹- همکاری متقابل
۵۴	۱۰- کمک به یکدیگر
۵۵	پاداش سامان دادن به امور خانه
۵۶	۱۱- صبر و بردباری
۵۷	عاقبت صبر
۵۷	۱۲- پرهیز از خشونت
۵۸	یک سیلی، به هفتاد سیلی
۵۹	آیا تنبیه بدنی زن، جائز است یا نه؟
۶۰	۱۳- پرهیز از قهر کردن
۶۱	۱۴- تشکر از یکدیگر
۶۲	۱۵- خوش اخلاقی
۶۲	فشار قبر
۶۳	آثار شوم بد زبانی
۶۵	زن بداخلاق
۶۵	۱۶- اجتناب از سوءظن
۶۶	تباه کننده دین
۶۷	پرهیز از اختلاف
۶۸	اختلاف از وسوسه های شیطان است
۶۸	بعضی از وظایف مرد نسبت به زن
۶۸	□ آموزش احکام دین
۶۹	□ آموزش قرآن و هنر
۶۹	□ احترام به اندیشه زن در مسائل زیباشناسی و هنر ...
۷۰	□ مقدم دانستن سلیقه زنان در مسائل تغذیه
۷۰	□ اظهار محبت

- ۷۰ □ امر به معروف و نهی از منکر
- ۷۱ □ نفقه و مسکن
- ۷۲ □ پاداش تلاش در راه رفاه خانواده
- ۷۳ □ از دختر زاییدن همسر ناراحت نشود
- ۷۴ □ غیرت بیجا
- ۷۵ □ غیرت بیجا
- ۷۶ □ در گناهان از همسرت اطاعت مکن
- ۷۷ □ بدون اجازه شوهر از خانه بیرون نرود
- ۷۸ □ بدون اجازه شوهر در اموال او تصرف نکند
- ۷۹ □ پرهیز از منت گذاری
- ۷۹ □ تحصیل رضایت شوهر
- ۸۰ □ ناسپاسی و بطلان عمل
- ۸۰ □ پرهیز از درخواست غیرمقدور
- ۸۰ □ سیره حضرت زهرا (علیها السلام)
- ۸۱ □ حرف های خصوصی خانواده را به دیگران نگوید
- ۸۱ □ بدون اجازه شوهر کسی را به خانه دعوت نکند
- ۸۱ □ زن نمونه
- ۸۲ □ کارمند خدا

فصل چهارم: مسائل مورد ابتلا

- ۸۵ □ مسئله شرعی
- ۱۰۰ □ نظر بعضی از بزرگان در مورد قمه زنی
- ۱۰۳ □ منابع و مآخذ

پیشگفتار:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين و لعنة
الله على أعدائهم أجمعين.

مطالب این کتاب در یک مقدمه و چهار فصل با عناوین زیر تدوین
گردیده است:

۱ - فضیلت کمک به همسر

۲ - توضیح بعضی از جملات حدیث کمک به همسر

۳ - حقوق زناشویی

۴ - مسائل مورد ابتلاء

به همه زوجها بخصوص جوانانی که تصمیم دارند ازدواج کنند، و نیز به
کسانی که در زندگی مشترک به مشکلاتی برخورد کرده‌اند توصیه می‌کنم
این کتاب را مطالعه نمایند.

در پایان از خداوند بزرگ می‌خواهم این خدمت ناچیز را از بنده حقیر و
ناشر محترم قبول فرموده ما را از خادمین حضرت ولی عصر، امام زمان
- عجل الله تعالی فرجه الشریف - قرار دهد.

قم المقدسة - محمد صادق قبادی

مقدمه:

حقوق متقابل

در منابع دینی و روایات اسلامی حقوق متقابل انسان‌ها مخصوصاً حقوق زن و مرد نسبت به یکدیگر بیان شده است که برخی از آن‌ها واجب و برخی هر چند غیرواجب ولی سزاوار است رعایت شود. قرآن کریم در این مورد می‌فرماید:

«وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَىٰ نِسَائِهِمْ دَرَجَةٌ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ»^۱

همان حقوقی که مردان به گردن زنان دارند، زنان نیز بر گردن شوهران دارند. و در این مورد مردان یک درجه بیشتر حق دارند و خداوند عزیز و حکیم است.

پاداش کمک به یکدیگر

در محیط خانواده زن و مرد باید به یکدیگر کمک کنند تا در زندگی به

سعادت و خوشبختی دست یابند و در آخرت از اثرات این همکاری و صمیمیت بهره ببرند.

لذا در حدیث می‌خوانیم: «هر کس که در منزل به زنش خدمت کند، خداوند نام او را در دفتر شهدا می‌نویسد!

و یک ساعت خدمت به خانواده را بهتر از عبادت هزار سال و هزار حج می‌داند!»

و همچنین در روایات می‌خوانیم که: «اگر زنی سفره‌ای را پهن یا جمع کند، خداوند به او نظر رحمت می‌کند و جهنم را بر او حرام می‌کند، البته به شرط آن‌که با رفتارهای تند، سخنان نیش‌دار و اخلاق بد، در بهشت را بر خود نبندد.»^۱

و همچنین امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

«مَنْ مِنْ امْرَأَةٍ تُسْقَى زَوْجَهَا شَرِبَةً مِنْ مَاءِ الْأَكَاكِ خَيْرًا لَهَا مِنْ عِبَادَةِ سَنَةِ صِيَامٍ نَهَارًا، وَ قِيَامٍ لَيْلًا وَ يَنْفَى اللَّهُ لَهَا بِكُلِّ شَرِبَةٍ تُسْقَى زَوْجَهَا مَدِينَةً فِي الْجَنَّةِ وَ غُفْرَانًا سِتِينَ خَطِيئَةً؛

زنی که به شوهرش یک لیوان آب می‌دهد، برای او بهتر از عبادت یک سال است که روزهایش روزه باشد و شبهایش عبادت کند. و خداوند به جای هر لیوان آبی که به شوهرش بنوشاند، شهری در بهشت برای او می‌سازد و شصت گناهش را می‌آمرزد.»^۲

۱. بحار، ج ۱۰۳، ص ۲۵۱.

۲. وسائل، ج ۱۴، ص ۱۲۳.

کلام رسول خدا ﷺ وحی است:

محور اصلی بحث ما در این کتاب حدیثی است که رسول خدا ﷺ فضیلت عجیب و تکان دهنده کمک، به همسر را بیان می فرماید. در این روایت اغراق و مبالغه وجود ندارد، برای این که اغراق و غلو در شأن رسول خدا ﷺ نیست، و همچنین حضرت این حدیث را برای تقویت جانب خود و نوع خود نگفته است. چون سخنان رسول خدا ﷺ برخاسته از هوی و هوس نیست، بلکه هر چه می فرماید وحی است:

«وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ»^۱

پیغمبر ﷺ از روی هوای نفس سخن نمی گوید، هر چه گوید وحی است و از جانب حق است.

آری مردان و زنان مسلمان باید در همه حالات مخصوصاً در روابط خانوادگی به یکدیگر احترام بگذارند و کاری نکنند که محیط گرم خانواده گرمتر شود تا در دنیا و آخرت رستگار گردند.

بیشتر از ثواب شب قدر

رسول خدا ﷺ در این حدیث شریف به فضیلت کمک به همسر و

پاداش بزرگ آن تصریح می‌کند، و می‌فرماید: «یک ساعت کمک به خانواده بهتر از عبادت هزار سال است.» در حالی که شب قدر بهتر از هزار ماه است که حدود هشتاد و سه سال عبادت می‌شود:

«لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ»

پاداش نشستن در کنار همسر

رسول خدا ﷺ می‌فرماید:

«جُلُوسُ الْمَرْءِ عِنْدَ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ إِعْتِكَافٍ فِي مَسْجِدِي هَذَا»

نشستن مرد با عائله و خانواده خود از اعتکاف در این مسجد من نزد خدا محبوب‌تر است^۱

اعتکاف آن است که انسان به قصد قربت و به منظور عبادت خداوند متعال سه روز روزه گرفته و در مسجد بماند.

ارزش اعتکاف و ثواب ماندن در مسجد النبی ﷺ در مدینه منوره چیزی است که همه مسلمانان آن را آرزو می‌کنند.

اگر به ثوابی که اعتکاف در مسجد آن حضرت ﷺ دارد توجه شود، آن وقت به ارزش بالای انس با همسر و نشستن در کنار او بیشتر پی خواهیم برد.

معیار برتری

رسول خدا ﷺ فرمود:

«أَقْرَبُكُمْ مِنِّي مَجْلِساً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ»

نزدیکترین شما به جایگاه من در روز قیامت، کسانی هستند که با همسرانشان بهتر و انسانی تر رفتار کنند.^۱

سیره مردان بزرگوار

رسول خدا ﷺ می فرماید:

«مَا أَكْرَمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَلَا أَهَانَهُنَّ إِلَّا لَئِيمٌ»

مردان بزرگوار و با شخصیت همسران خود را گرامی می دارند و مردان پست و بی شخصیت به خانواده و همسر اهانت می کنند.^۲

وظائف زن و شوهر در رساله حقوق امام سجاد علیه السلام

زن موجب آرامش است

حضرت می فرماید:

«وَأَمَّا حَقُّ رَعِيَّتِكَ بِمِلْكِ النِّكَاحِ فَإِنَّ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ جَعَلَهَا سَكَنًا

۱. وسائل، ج ۸، ص ۵۰۷.

۲. نهج الفصاحة، ص ۳۱۸.

و مُسْتَرَاْحاً وَاُنْساً وَ وَاَقِيَّةً»

و اما حق زیر دستت به وسیله ازدواج (که همسرت باشد) پس آن است که بدانی خداوند او را برای آسایش و آرامش و انس و نگهداری تو قرار داده است.

توضیح:

در روایت وارد شده:

«مَنْ تَزَوَّجَ فَقَدْ أَخْرَزَ نَفْسَهُ دِينَ»؛ هر کسی زن بگیرد به تحقیق دو ثلث دین خود را حفظ کرده.

آری، زن نگه‌دارنده دین و شرف و حیثیت مرد است، به عفت خود و نگه‌دارنده مال اوست، به حسن تدبیر و قناعتش.

نعمت بودن زن و شوهر

«وَكَذَلِكَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْكُمَا يَجِبُ أَنْ يَحْمَدَ اللَّهَ عَلَى صَاحِبِهِ وَ يَعْلَمَ أَنَّ ذَلِكَ نِعْمَةٌ مِنْهُ عَلَيْهِ وَ وَجَبَ أَنْ يُخَيِّنَ صُحْبَةَ نِعْمَةِ اللَّهِ وَ يُكْرِمَهَا وَ يَزْفَقَ بِهَا»؛

و هم چنین هر کدام یک از شما (زن و مرد) را واجب است که بر نعمت وجود دیگری خدا را سپاس گوید و بداند که این نعمتی است که خدا به آن‌ها مرحمت فرموده است. و واجب است که با نعمت خدا خوش صحبت باشد، و او را گرامی داشته و با او مهربانی نماید.

اطاعت شوهر در غیر معصیت واجب است

«وإن كان حَقُّكَ عَلَيْهَا أَغْلَظَ وَطَاعَتُكَ بِهَا أَلْزَمَ فِيمَا أُحِبَّتَ وَكَرِهَتْ مَا لَمْ تَكُنْ مَعْصِيَةً»

و اگر چه حق تو نسبت به او غلیظ تر است و اطاعت تو نسبت به او لازم تر، در آنچه دوست داری یا دشمن مادامی که به نافرمانی خدا نرسد.

و در بعضی نسخه ها کلمه «كَرِهَتْ» و «أُحِبَّتَ» به صورت مؤنث قرائت شده. و در این صورت معنی چنین می شود: و هر چند حق تو بر زن شدیدتر و فرمان برداری تو بر او لازم تر است در آنچه که دوست بدارد یا ناخوش داشته باشد، مادامی که آن اطاعت در مورد نافرمانی خداوند نباشد.

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

در سرپیچی از فرمان خالق نباید از مخلوق اطاعت کرد.^۱

حقوق زن

فَإِنَّ لَهَا حَقَّ الرَّحْمَةِ وَالْمَوَاسَّةِ وَمَوْضِعَ السُّكُونِ إِلَيْهَا قَضَاءُ
الذَّئِبَةِ الَّتِي لَا بُدَّ مِنْ قَضَائِهَا، وَذَلِكَ عَظِيمٌ، وَلا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ؛

حق زن این است که با او مهربانی کنی، همدم و آرام بخش وی باشی، لذت و شهوتی را که ناچار باید در بین باشد رعایت کنی و

این حق بزرگی است، و هیچ نیرویی نیست مگر از طرف خداوند.

زن و مرد مکمل یکدیگرند

قرآن کریم می‌فرماید:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا
وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ﴾^۱

از نشانه‌های خداوند این است که همسرانی از جنس خودتان
برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میانتان مودت
و رحمت قرار داد، در این نشانه‌هایی است برای گروهی که تفکر
می‌کنند.

هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ؛

زن و شوهر لباس و پوشش یکدیگرند. یعنی هر یک بدون
دیگری برهنه و ناقص می‌باشند.^۲

أَتَى لَا أَضِيعُ عَمَلَ عَمِلٍ مِنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى بَعْضُكُمْ مِّنْ
بَعْضٍ؛^۳

من عمل هیچ عمل‌کننده‌ای از شما را، مرد باشد یا زن، ضایع
نمی‌کنم، شما از یکدیگر گرید.

۱. سوره روم، آیه ۲۱.

۲. سوره بقره، آیه ۱۸۷.

۳. سوره آل عمران، آیه ۱۹۵.

سفارش شدگان

رسول خدا ﷺ فرمود:

ما زال جبرئیل یوصینی فی أمر النساء حتی ظننت أنه سيعمر
طلائهن:

جبرئیل علیہ السلام همواره به من سفارش زنان را می نمود تا آنجا که
گمان کردم، خداوند به زودی طلاق دادن آنان را حرام
خواهد کرد.

و حضرت علی علیہ السلام در وصیتش به امام حسن علیہ السلام فرمود:

الله الله فی النساء و ما ملکک ایمانکم، فان آخر ما تکلم به
نیکم ان قال: «أوصیکم بالضعیفین: النساء و ما ملکک
ایمانکم»^۱

خدا را، خدا را، درباره زنان و بردگان که آخرین سخن پیغمبر شما
این بود: شما را درباره دو گروه ناتوان توصیه می کنم: زنان و
بردگان.